

N° 23.

Seftdeenâ, 3. (15.) Juni

1872.

Mafsa par gaddu: Mahjas weests 1 rubl., pastes nauda 60 far.

R a h d i t a j s.

Cefschemmes sinas. No Rihgas: landagu, — Rihgas kophmannu dahwana juhras-brauzeem, — Leela Pehtera 200 dsimt-d. fwinneschana, — nodohschanas par funneem, — Mihilgrahwa dselsu-zetsch. No Smiltene: pahr wehtras gaisu. No Pehterburgas: Keisera pahreifejis, — Pehtera laima flappetta us israhdischanu. No Maslawas: israhdischana eefahltu. No Obeffas: karstums beidsees.

Ahrsemmes sinas. No Wahjsemmes: lattoku stribdes, — aischgajufchee Esafeschi aikal pahrnabl. No Berlins: Italijas krobnaprinzis no tejenes aischejis. No Rohmas: pahr pahwesta wahjibu. No Spanijas: Serrono pahr ministru presidenti. No Turzijas: Moamedaneeschu fwehtreisneekem uskrittuse kohlera-f.

Jaunalabs sinas. Pehtera I. tas Leelais. No firds pilnibas mutte runna. Pahr semkohpidas israhdischanu Behsis. Luchschana. Grammatu sinna. Slohmeisterareem. Garriga konzerte. Labbibas un zittu prezju turgus. Naudas-turgus.

Beeliktumâ. Saudehts gohds. Wehl labhs stahsis no Napoleona I. laikem. Sinas grammatu labda Latwihtera par sawehm draugehm Latwihtereem ehelsch tabs semmehs tehs Apkrilas.

Cefschemmes sinas.

No Rihgas. Schejenes Wahz awises laffam daschas sinas pahr fcha gadda Widsemmes landagu, fo labprahl arri saweem laffitajeem tē sinnosim. Ta weena sinna irr, ka ritterschafte nospreeduse Pehtera ta Leela 200 gaddu dsimtdeenai par peeminu zelt weenu leelaku skohlu, fo par „Pehtera gimnastum“ faulfschoht un scho skohlu dibbinaschoht Behsis. Tabs paschas Wahz awises pahrmett ritterschaftei, ka winna sawu landagu noturr' arween pehz wezas wihses, sawâ starpâ ween un ne wis pee atwehrtahm durrihm, kâ gan preeksch 3 gaddeem nospreedusch. So ne winneem ween par labbu efschoht tabs darrischanas, bet wiffai Widsemmei, tapehz, ka wiffaem kohpâ tabs nastas janess un wiffaem kohpâ tabs darrischanas ja-darra. Tadeht nu gan arri wajadsetu wiffahm schahs semmes kau-

schu kahrtahm kohpâ padohmus turreht un t. pr. — Woi to drihs fagaidisim? — Schoreis ritterschafte sawâ pahrspreeschana nehmnse pahrwaldischanas un nodohschanu buhschanu. — Wehl buhtu wehlejam, ka zeenijama ritterschafte sawus nospreedamus zaur laika-raksteem sinnamus darritu wiffaem.

— Rihgas kophmanni sawâ pilnigâ sapulzē 24tâ Mai f. g. nospreedusch, tam Leelam, nemirstamâ peeminâ paleekamam Kreewu-semmes fuggoschanas dibbinatajam Pehteram par peeminu 25,000 rublus tehreht preeksch eetaisama fuggineeku namma, fo nosaulfschoht par „Pehtera ta Leelaja fuggineeku nammu,“ un fo tâ buhs eetaisicht, ka lai tē atrohd patwehrumu wezzuma nespehzigi un kahdu laiku bes weetas un darba buhdami juhras-brauzeji.

No Rihgas. Laffitajs, kas tai deenâ un walfara ne-efsi bihs Rihgâ, Tew jau flaidri newarram isstahstiht to jautumu un preeku, fo Rihbsineeki 30tâ Mai peedsihwoja Leela Pehtera fwehtkus fwinnedami. Paschâ tai deenâ, kâ jau peeminnehts, leela datta nammu un wiffi kuggi daugawâ bij puschloti ar farrogeem, wiffas basnizâs tiffa turreti Deewawahrbi, leelaka dattu bohdes bij aisslehgatas un laudis staigaja pulkeem kâ us fwehtkeem fataisijufchees. Us leela platscha stary eelsch un ahrpilssehtahm bij kauschu islusteschanahs isrikotas, kur 3 garras kahrtes ar dahwanahm gallâ bij zeltas, lai kam nags un ismanna pee kahpschanas, tabs dahwanas nonemm sew par labbu. Bet tē wairak bij webrâ leekams tas, ka Rihgas pilssehtas gwardi, kas no kophmanneem un ammatneekem kohpâ tē jau gaddu simtenus passtahw, bij no sawas pusses apnehmufchees isdeene-

juschus wezzus farrá-wihrus peemeeloh. Kad sché Deewa-wahrđi bij turreti, tad tee 300 isdeenejuschí farrá-wibri, kas bij aizinati, libđs ar fawahm familijahm stabjahs pee galdeem klahť, kur tee tad mihligi un laipnigi tilka fanemti, ar ehdeenu, schnapfi, allu un wihnu baggati pajeniti, jo to Deewa dahwanu bij pa pilnam sagahdahts, ka arri wiśs tas wairaf ká ohtreif til leels flaits fawu dafku pilnigi dabbuja. Arri pats general-gubernator-kungs pahri reifes tē pastahjahs, wezzohs, ar gohdu krohnetus tehwi-semmes aisťahwetajus apfweiznadams un augsta Keisera laimi un wesselibu isťaufdams, ká arri Kree-wijas farrá-spehlam laimi wehledams un t. pr. Beidsohť wezzohs farrá-wihrus puschkoja ar lohšberu puschkeem un tee ispreezajuschees aisťahja pateidamees faweem mihťeem apzeenitajeem un Deewu luhgdami un flawedami par fawu augstu mihťu Keiseru. Dascham no scheem tehwi-semmes dehleem preela- un pateizibas-affaras nobirra pahř firmahm uhsahm. — Bet tad nu paschá wakkará un nakti ta skaišta ugganofchana pilssehtá, ahřpilssehtás, us bastei-kalna un ihřaschi Keisera dahřsá, kur leelu gohdu parahdija tai no pascha Keisera Behtera ta Leela stabđitai gohđai, kas wehl stalti saktó. Kas to wissu warr isteift un aprakťiht, kahas runnas un dseedaschanas schur un tur tilka turretas, kahas israhđischanas, gohđinaschanas, ká ar nabbagu meeloschanu pilssehtas-nabbagu nammós gahjis un ká isdarrihts tas wiśs, ko swebťku pragrammá jau peeminnejam. Rihđsneekem tas preels no peeminas ne-isťubđihs un teem, kas to wissu naw redsejuschí, gruhť buhtu řaprařť, kad jo řmalķi gribbetum isťahťiht.

Bet tē mums wehl jastahťta, ká muhsu tauteschi, tas irr: Rihgas Latweeschu beedriba fawá beedribas-nammá schohs Behtera-swebťkus řwinnejuse. Pilnigu aprakťtu ir pahř to sché ne-eespehjam doht, tilkať ihřumá pastahťiřim, ká tē tilka darrihts. Nams bij ar meijahm, řakumeem un pufķehm isťgresnohts un isťuschkohts, krohna-lukteri un lohgi pilni ar řwezzehm laistim laistijahs, teatera řkattuwes widdú bij zelta Behtera ta Leela bilde ar řakku lohšberu krohni galwá un tai weená pufķe muhsu taggadeja Keisera un ohřrá pufķe taggadejas Keiserenes bildes. Swebťki eesahľahs pulksten 9 wakkará ar jaulu musihķi. Kad musihķis apťahjahs, tad Beesbahřscha kungs turreja runnu par Leelo Behteri, kur peemineja winna isťelšchanohs un darbus. Swarriga bij ta runna, lai gan ihřós wahrđós! Kad Beesbahřdis beidsohť řazzija: „Slawa lai irr Behteram tam Leelajam ic.“ tad dseedataji dseedaja Behterim flawas-dseefmu, ihřaschi us to řaskandinatu. Runnu pawissam beidsohť, usdseedaja muhsu augťtam Keiseram: „Deews, swebťki Keiseru!“ — Peř tam Stahlberg kungs turreja ihřaku runnu, kurrá tas usáizinjaja, lai weefi ar labřahťigahm dahwanahm peepalihđsetu pee juhras-flahlas zelšchanas Behtera 200 gaddu řsimť-

deenai par peeminnu. Weefi us to tuhlin bij gatami un řawas dahwanas pasneedsa. — Kad atťal bij musihķis spehlehts un tautas dseefmas jauķi dseedatas, tad Gail kungs runnu turreja. Pee ehřchanas wesselibas tilka usđsertas Keiseram, gubernatoreem, gohđa-beedreem un t. pr. Tad Mahtera kungs turreja garraku řwarrigu runnu pahř Behteri to Leelo, pahř Latweeschu preekšcheju un taggadeju đřihwoschanu un israhđija skaidri un gaischi, peř ká Latweescheem jazenschahs un ká ja-isturrahs, ja tee gribb palift par řahđu turtu, řahđai tai wajaga buht, un řahđa buht ta řahřojahs. (Lohti derretu řcho runnu pilnigi drikketós rakťós eespeest.) Kad řchi runna bij beigta, tad Keisera bildi puschkoja ar řakku lohšberu krohni un Keiserenes bildi ar raibu rohřchu krohni. Peř tam atťal tilka dseedahts no dseedataju kohreem un wiśsbeidsohť wissu kohpá nodseedaja weenu ihřaschu us řcho deenu tautas melđija řaskandinatu dseefmu, ko řatris par peeminnu nehma řew libđs. Tā arri tē řchee swebťki jauķi un patihľami tilka noturreti Latweeschu tautas garrá un wahrđá un mehs no wissas řirds pateizam beedribas preekšneekem, kas schohs swebťkus mums řagahđajuschí un pateizam ar beedribas- un řonatana beedribas kohreem, kas ar řawu jaulu dseedaschanu palihđsejuschí schohs swebťkus jauķi puschkoht.

Wehl no Rihgas. 1má Juni deená tilka tas đselu-zelšch no Rihgas us Mihľgrahwi atwehřts un brauřchanať nodohťs. Brauřchanas laiti nolifti tá: No Rihgas us Mihľgrahwi isbrauřs: 1) pulkřť. 5, 30 min. no rihta, 2) pulkřť. 11, 30 min. pr. pufšđ., un 3) pulkřť. 4, 30 min. peř pufšđ. No Mihľgrahwa us Rihgu isbrauřs: 1) pulkřť. 8, 10 min no rihta, 2) pulkřť. 2, 30 min. pufšdeená, un 3) pulkřť. 8, 30 min. wakkará. Řatru reif řcho řekku nobrauřs pa 25 minutehm. Řatrá reifá warr reifneeki libđs brauřť un teem jamakřa 2tras klasses waggoná 24 řap., un 3řchas klasses waggoná 13 řap. Tad nu muhsu Rihga ar weenu đselu-zekku atťal baggataťa un zerram, řa ruddeni arri tas zelšch us Bolderaju tiřs atwehřts, kad nahľs gattaws tas đselu-tilťs pahř daugawu, pee řa taggad ar wissu spehťu řrahđa.

— Us walťs eelřchigu buřchanať ministerijas pawehľeschanu Wids. gubernijas wald. isřinnojuse, řa ta nodohřchana par řunneem pa řcho 1872 gaddu pee pilssehtas walđischanas ja-eeamakřa bes kaweschanahs un prohti: wisseem teem pilssehtas polizejas aprinkti đřihwodameem, kas řunnus turr'. Weidsamais termins libđs 1. August. Samakřa par řatru řehřchu-woi waktneeku řunni 50 řap. un par řatru zittu řunni 2 rubķi. Kas laiká nebuhs aisťakřajis, no ta nems dubbultu makřu. Par řunni, ko peř 1ma August eegahđa, irr pa 14 deenahm ta muita ja-eeamakřa. Wissu řunni, ko peř 1ma August bes řihmes řatiks, tiřs řanemti un peř 3 deenahm — ja pa to laiku neispirks, — noleetati.

No Smiltenes. Scho faru raltu wijs pir-
mal usfabdams, luhdsu zeen. „Mahjas w.“ laffitajus,
kas paschi warr buht wairaf sinnahs, — jeb arri
paschi to leelo weijsoli (Wirbelwind) isjeetusch, —
mannas masas aprakstischanas par faunu nenemt,
bet no farwas pusses flaidrakas un plaschatas sin-
nas pahr to doht.

Weens brihnum wehrâ leekams gads leekahs schis
gads mums buht, deht tif jaukas pawaffaras par to
fohti japreezajahs. Bet schinni gaddâ arri effam
peedsihwojuschi tahdus Deewa brihnumu darbus,
kaldus wehl nebijahm dsirdejuschi muhsu tehwi-
semme. Schis brihnum leelais weijsols zehlahs
lihds ar leelu bahrgu pehrkona debbesi. Wijs gais
palikka tumfch un bailigs usflattoht, sibbeni un pehr-
koni, leetus un kruffa tif bij redjami, un dsirdams
trohlnis. Pehz to kruffu bij tas weijsols faru
zektu nehmis no deenwidd-walkar pusses us riht-see-
met pussi eedams, lihds kahdi $\frac{1}{4}$ wersti plattumâ
un daschadus brihnumus pastrahdajis. Schè pr. pr.
gribbu kahdas weetas aprakstiht, to pats ar farwahm
azzim redsejis, un dsirdejis no pascheem teem, kas
tahs breefmas zeetusch un redsejuschi. Smilt. dr.
Blöhm walstè kahdas 4 mahjas, kurras tikluschas
aifkertas. Wahrpain mahjai rijas jumts uszelts,
fa spahres wairs naw farwôs rohbôs. Istabas un
zittu ehfu jumti irr isjaukti un weens schkubnis lihds
gruntei noahrdihts. Tulitar mahj. tâpat, mallas
eelas isahrditas, fehtas isgahstas, jumti isahrditi, weens
gubbenis sagahsts, un arri weena gohws 2 lihds 3
pehdas pazelta gaisâ, diwas egles-farru ezzeschas,
kas lihdsahs stahwejuschas, weena no schahm panemta
un nesta pa gaisu, furra tad atrasta $\frac{1}{2}$ werstes tab-
lumâ, un bes ilksim, kas nau atrastas; un ta ohtra
ezzescha stahwejuschi tai paschâ weeta. Buhda- un
Kaugas mahjahm jumti ahrditi u. t. pr. — Ap-
palsch Lannekaln Gables m. 2 sirgi ar fallahm
kâ no arlla palaisi ptawâ, pazelti gaisâ un nesti
400 fohti pahr tihrumu lihds Lahtfcha m. feh-
tai un tur nolikti bes kahdas eewainoschanas us
semmi. Lahtfcha m. fainneeks, gaisâ pazelts un
danests pee istabas durwim; bet tas newarrejis dur-
wis atwehrt un eet eefschâ, tad irr redsejis: kalti wahgi
ij mahjas inesti aplohkâ, — arri ezzeschas inestas
ij mahjas, un mahjai dauds flahdes padarrihts. Gans
pa tam laikam gannôs buhdams, pazelts gaisâ, —
arri daschi lohpi pazelti no semmes; bet gan japa-
teiz Deewa glahbschanai, fa wiffi weffeli un ne-eewai-
noti. — Appalsch Smiltenes Pattakain m.
weens jauns schkubnis, stipri buhwehts, no farwas
gruntes weffels nozelts, tad 8 pehdas pa semmi dsihts
un pawehjes puffè $1\frac{1}{2}$ pehdu eefsch semmes eespeests.
Arri wehl dauds apfahrtejahm mahjahm daschadas
flahdes pastrahdatas. Pahr wiffu to apgabbalu,
fur tas weijsols ween aifnehmis, naw warrejis ne
tas wijs leelakais un stiprakais kohls pretti turretees,
— bet irr lausti un gahsti daschadâ wihsè, — wee-

tahm us preekschu, weetahm fahnis, weetahm atpal-
kat. Zaur to redsams, fa weefuls naw wijs arween us
preekschu ween kâ sturme gahjis, bet greesdamees kâ
jau weijsols mehds darriht. Lembe (lohmuischa
sem Smiltenes) rijas gals lihds ar jumtu un kuhstis
irr ahrditas, tihri weffeli daktini no jumta nesti,
120 fohtus tabl', puffsaktini jeb gabbali 220 fohtus.
Arri Smilt. Swirgsda m. semmè weena egle
kas nolautia, irr nesta pahr krubmeem pahri, tad
dsihtta pa semmi riaki greesdams 140 fohti. Tâ jo
prohjahm breefmgâ wihsè irr weefuls gahjis pahr
Behrtenes meschu (peeder pee Smiltens.) kohlus gahs-
dams un lausdams, fa tihri mas wairs palikkusch
kahjâs, tomehr arri bes sarreem; tâpat gahjis us
deenwidd-puffi: kohli gahsti, mahjas ahrditas un arri
daschas ehzinas ar kohleem apsegtas. Wehl daschas
mahjâs atradduschees dehtu gabbali, peesisti ar nag-
lahm, kas pa gaisu kahdas 5 werstes tablumâ nesti.
Berreju, kâ zeen. laffitaji netaunosees pahr to, kad
wehl eedrohschinajohs luhgt, — arri no zittahm puf-
sehm un apgabbaleem zaur „Mahj. w.“ tohs brihnum
notikkumus plaschat sinnamus darriht, lai warretu
nohegt, fur weefuls zehlees — un fur beidsees, —
un to wehl padarrijis. Lai Deews wairaf nedohd
schahdu breefmu redseht un peedsihwoht. S. A.

No Pehterburgas sianno, fa Pehtera ta Leela
200 gaddu dsimtdeenâ wiffi tee laika-raksti, kas no
30ta Mai 1872 atpakkat rehkinohht wijsmasaf preeksch
gadda laika, aprahschanu dabbujusch, teel no tahs
notikkuschas aprahschanas atswabbinati, un tee us-
flattami tâ, fa tas nebuhtu wis notizzis.

— Pehtera ta Leela laiwa tikfa ar leelu zerremo-
niju flappeta us Nikolaja bahnusi, no kurrenes to
ar leelu gohdu pa dselsu-zektu waddihs us Masla-
was leelo israhdischanu. Schi laiwa usflattama
par Kreewijas flottes eefahkumu un tabehf tai gan
wijs tas gohds peenahfahs, ar kahdu ta taggad teel
zeenita un wiffai pasaulei preekschâ stahdita.

— Pats augstais Kungs un Keisers 29ta Mai
pultst. 9, 20 min. pr. puffsdeenas no Liwabijas
pahmahzis Barskoja-Selâ.

No Maslawas pa telegrafu sianohhts, fa 30ta
Mai, leela Pehtera 200 gaddu dsimtdeenâ ta poli-
techniska israhdischana tikfa atwehrt. Laiks bija
fohti jauks un laudis pa leeleem pulkeem speedahs
klat. Augstais Leelfirsts Konstantins bij klat pee
Deewa wahrdeem, to Maslawas metropolihstis lihds
ar tschetreem erzbislapecem noturreja Uspenstas bas-
nizâ. Tad tikfa ta israhdischana eefwehtita preeksch
Troizkas tilta starp pirma un ohtra Kremla dahrsa.
Augstais Leelfirsts tad dewahs us Tausas ohstas,
leela Pehtera laiwa sagaidiht, to no Pehterburgas
schurp kuhstija un to no Kurskas bahnuscha matroh-
schi us saweem plezzeem neffa; tad no dampflugga
„Leeladmiral“ wilkta, fa tikfa flappeta us to israhdi-
schanas nodakku, fur juhras-brauzeju rikfus israhda.

Tur ta lairwa pee mallas wiltta, eefwehtita, gohda waktas tai peelittas un tà israhdischanai nodohda.

No Odeffas raksta, ka tur tas warren leelais karstums effoht beidsees zaur baggatu leetu, kas bijis 15ta Mai nakli. Gan tur ne-effoht bijis tahds karstu semju leetas, tahds Odeffas eedfihwotajeem ne-effoht wis retta leeta, tomehr laukeem dauds labba darrijis un plawas, kas wehl naw eefahktas plaut, arri isdohfchoht wairaf seena.

Ahrsemmes sinas.

No Wahzsemmes. Starp wiffahm zittahm ruhpehm, kas pehz ta Frantschu karra Wahzsemme iszehlahs, tahs leelafahs raises waldischanahm taggad darra tee tizzibas strihdini ar kattoteem, fur wehl naw noredsams, ka tas beigsees. Nahwigs strihds tas jau irr, kas zehlees starp teem kattoteem, kas pahwesta nemaldibu peenehmuschhi un starp teem, kas nepeenehmuschhi, — te atkal zittas sadurschanahs ar protestanteem arri. Raksta taggad no dascheem apgabbaleem, ka maifes=deenā, kad kattoli mehdschot ar leelu prozessionu pa eelahm apfahrt eet, plehschanahs notiffuschas un prohti zaur to, ka kattoli pagehrejuschhi, lai arri zittu tizzibu apleezinataji, schahdu prozessionu fatidami, zepures nonemdami, gohdu parahda. Pehz muhsu dohmahm, neubtu grehks, ka katris, negribbedams apgrehziibu doht, to masu pagehreschanu neleegtohs peepildiht, bet neba katram to warr pawehleht? Kas gan warr un gribb schihdam pawehleht, lai winsch muhsu fwehtkus un fwehtdeenas fwehti? Ta nu arri schoreis, ka stahsta, Wahzsemme starp prozessionu pulkeem bijuschhi tahdi zilweki, kas garram eedameem zittu tizzibu apleezinatajeem — kad tee to pagehretu gohdu naw parahdijuschhi, zepures no galwas fittuschhi noht un zaur to tad iszehlsuschas negantas plehschanahs. Sinnams, ka tas ne weeneem nedf ohtreem bij par gohdu moi par labbu, bet nekristitu tautu, ka schihdu, azzis par leelu apgrehziibu un wiffeem par peedaustichanu.

Wehl no Wahzsemmes raksta ta: Pruhfchu waldischanai zihnischahs ar biskapeem paleef ar weenu leelaka. Wiffi erzbiškapi un biskapi, kas Pruhfchu walste, apnehmuschees pehz Ramschanowska un Ermlandes biskapu preekschihmes darriht ar teem wezz kattoteem, kas pahwesta nemaldibai netizz. Winni ar schahdu sawu weenprahhibu zerrejohht waldischanu uswarreht; bet ar to tee dikti peekrahpjotees. Waldischana newarroht ne eedohmatees, schinni leeta winneem padohstees. Waldischana neubfchoht wis zeest tahdu warru, kas strahda pahri pahri liffumeem un kas winnas waldischanu gribb dalliht. Lai neeedrohshinajotees wis pahwesta, biskapa, moi kahda preestera eegribbeschanu par Deewa pawehleschanu isflaweht, zittabi buhschoht ihsta waldischana schahda leeta deewa ihsto waigo atsegt, wianna gribbi falauft un affi pahrmahziht tahdus, kas ta Wiffu=augstata gohdu us tahdu wihsf saimo.

— No Elsafes sinno, ka tee turrenes agrafee eedfihwotaji, kas Wahzeeschus eenihdedami, us Franziju aischahjuschi dshwoht, pa pulkeem nahloht atkal atpakkaf. Winni zerrejuschhi, ka tur tilfchoht ar leelu preeku usnemti, bet schahda zerriba tohs lohti peekrahpuse un tee flahde un nabbadfibā ween krittuschhi. Shstee Franzuschhi schohs lammojuschi par schahdeem un par tahdeem, nosaufuschhi par Pruhfcheem un ne fur darbu nedewuschhi. Tad nu scheem arri negribboscheem wajadsejis sawu pehdejo mantas daku tehreht un us tehwiiju atpakkaf greestees.

No Berlines raksta, ka Italias krohna-prinzis ar sawu augstu gaspashu atkal effoht aischreisjuschi us zittahm Wahzsemmes walstehm weefotees. Us Berline winni bij nahlfuschhi kristibas un bijuschhi par kuhmeem Wahzu krohna=printfcha jaunafai prinzeffei. Wahzeeschhi tapat ka Italeeschhi to usflatta par fiblu tai draudfibas faitei, kas zelta starp Wahziju un Italiju. Italeeschhi labbi sinnoht, ka teem no Franzijas ne-effoht ne kahda palihdriba gaidama prett Jesuitu jaukschanahm un arri nekahda pastahwiga draudfiba jeb fabeedroschanahs ar to newarroht buht. To wiffu drihsaf warroht zerreht no Wahzsemmes.

No Rohmas. Turrenes awifes sinnoht, ka ar pahwesta wesselibu stahwoht labbak, ne ka zittas sinas agraf ismelfuschas. — Warroht zerreht, ka pahwests ar Kreewijas waldischanu labbi gan faderreschotees pahr kattolu basnizas buhschanu Bohds, jo farunnaschanahs pahr to teekoht turreta. — Italeeschcheem ne-effoht lahga prahts par to, ka winnu waldischana wehl nemas firdigi nezektotees pretti Jesuitu darboschanahm un spaidischahm.

No Spanijas. Marschallis Serrano taf irr eezelts par ministeru presidenti. Bijuschhi fibri melli ween, to laudis isdaudsinajuschhi, ka winsch fleppen strahdajohht prett sawu lehninu. Laudis to smehlfuschhi, redsedami, zil lehnprahhtigs winsch bijis prett teem dumpineekeem un ka winsch no teem padohfchanohs us tahdu wihsf peenehmis, ka teem winnu noseegumus peedewis. Dumpineeku pulks bijuschhi offizeeri, kas no lehnina karroga aischbeguschhi un Karlsteem peebedrojuschees un teem tapat ka wiffeem teem behgteem winsch apfoblijis fohdu atlaist, ja labba prahta atpakkaf nahlfchoht. Tahds darbs, sinams, zittu azzis gan israhdijahs nepareisi, bet pee taggadejas Spaneeschu fajultuschas buhschanas tomehr derrigs. To kamehr dumpis wehl bij kahjas, arri no zittas puffes pee=auga waldischanas prettineeku flaitlis. Serranos to wiffu flaidri no redseja un tadeht bij nodohmajis, zaur peedohfchanu to dumpi gruntigaki isdeldeht, ne ka tas buhtu isdeweess tad, kad weenadi ar karru teem etu wirfu. Tad wehl arri tadeht jau wajadsejis Serrano par ministeru presidenti zelt, kad daschi no teem jauneezelsteem ministereem negribbejuschi sawa ammata palikt zittabi, ka ween tad, kad Serranos teem par presidenti.

No Turzijas sinno, ka stary Muamedaneeschu fwehtreisneefem kohlera fehriga schogadd' atkal turrejuse leelu ptauschanu. 25tâ Februar Damastus karrawane 4000 wihri no Mekkas isgahjuschi un 10tâ Merz eereisofuschi Medinâ pee praweescha kappâ. Pa tahm 15 deenahm zekkâ teem mirruschi 400 wihri kohlera fehrigâ. Medinâ preefschâ atraddahs 7000 fwehtreisneeki, stary kurreem kohlera neganti bij plohstijusehs un bij jau mittejusehs, bet kad Damasteneeschchi peenahza, tad eefahlahs no jauna. Merz mehnescha widdû bijuschi wairaf kâ 20,000 reisneeki Mekka un pa 8 deenahm no scheem kahdi 1800 mirruschi ic. Tadeht tohti effoht waijadsigs gahdabt, ka schi fehriga atkal neteef pahnesta us Ciropu.

Jamafeh sinno.

No Berlins, 1mâ (13.) Juni. Daudsina, ka Pruhfija ar Italliu zeetu fabeedroschanohs norunnajuschas. — Keisers 10. (22) Juni isreisofchoht. — Biskapam Ramschanowstim waldischana atnehma biskapa ammata sîhmes. — Septempera mehneft Chstreikijas keisers nahfchoht us Berlini weefotees.

Pehters I. tas Leelais.

(Stat. Nr. 22.)

Daschureis Winsch walkaja kurpes, ko pats islahpijis un sekkes, kam Winna augsta gaspascha zaurumus aischuhwuse; walkaja weenu, lihds diweem gaddeem tohs paschus wirswahrkus, un 1723 Winsch Perseeschu fuhitito, Ismail-Begu, tannis paschôs fillôs kastanôs pawaddija, ko 1717 pee Sprantschu kehina Ludwiga XV. buhdams pirmo reis apwilla.

Tikkai weenu weenigu reis, tas bij 1723 gaddâ 25. Mai, Winsch Pehterburgas eedshwotajus ar neredsetu brangumu pahsteidsa, ko katriis apbrihnoja. Nedseja winnu toreis garrôs ar farkanu fantu isfistôs wahgôs, kam pakkatâ stahweja smalkôs mundeerindôs gebrhti fullaini un wifsapfahrt gwardi jahja. Toreis Winsch brauzâ firstam Gr. Feb. Dolgorukam un grafam A. G. Golowkinam pretti, kas kahdus 15 gaddus par Kreewijas fuhititeem daschâs ahrsemmes galwas-pilssehtâs bijuschi un Ciropâ dauds mahzijuschees, taggad Kreewijâ pahrahza. Kahdas 4 werstes brauzis, Pehters liffa apturreht un us winneem peerendel stundu gaidija; un kad schee fungi nahza, tad keisers tohs sawôs flaisstôs wahgôs usnehma un liffa pa pilssehtas leelakahm eelahm us pilli braukt, kur jau bij fapulzejuschees augsti un augstakee waldischanas lohzehti; winnu preefschâ keisers schohs fuhititohs apgohdaja un sînatnibu kâ arri smalkas usweschanahs deht teem sawu labpatifchanu rahdija.

Kahdu paschu prastibu, kahda Baram bij drehbês un brauzamâs leetâs, winsch arri rahdija ar zitteem jeb pawalstneefem fatildamees. Pa preefschu waijadseja teem, kas ar waldbneefem fatilkahs, us semmes jeb arri zekkos mestees. Bet Pehters I. islaida

1701 30. Dez. liffumu, kur fazzihst, ka waldbneefus fateekoht tik paklannitees ween waijaga. Kad kahdu reis gaddijahs, ka weens labbu deenu dewis un paklannitees wehl palikka preefsch keisera stahwoht, tad Winsch tahdam tuwal peegahjis un ais swahrteem nembams prassija: „ko gribbi?“ un kad schis atbildeja, ka gohda deht preefsch Winna stahwoht palizzis, tad Pehters I. lehni us plezza tam fisdams teiza: „Al brahlit, Lew darrifchanas un Mannim arri, eij sawu zekku.“

Pehterburgâ Bars (Keisers) bij kâ tehms leelâ famihlijâ. Pee weena gahja frustibâs un tehwu nspeeres butschodams, dewa rubli kuhmu-naudas (to-reis wehl rublis bij leela nauda); pee ohtra us kahsahm danzoja un pee trescha gahja behrês lihki us kappenehm pawaddidams. Kad Winnam pee kahda nahburga, kohymanna jeb ammatneeka bij darrifchanas, tad gahja kahjam turpu, tikkai needras speeki, wirsgallâ ar elewanta kaulu puschkotu, nehma lihds; scho speeki sawu par „Dubinku.“ Daschu reis atgaddijahs, ka tas, ko apmelleja, pufdeenu ehda; Pehters I. tad arri sehdahts pee galda un pawehleja, lai winnam ko paschu ehdeenu preefschâ zek, isrunnajahs ar mahju faimneeku, johkoja ar faimneezi, liffa behrneem lassihst un rakstihst, pee tam fazzidams, lai no Winna nekaunotees un tapat kâ ar zittu zilwefu fateekotees. Weesibâs bij Pehters tas Leelais tohti mihligs un laipnigs un ar mas wahrdeem dauds fazzija. Daudsreis Winnu ar kahdu gohdigu fabrikantu jeb ahrsemmes matrosi rohlas faheruschohs us eelas redseja.

Tâ kâ Winsch pateefigi ar wisseem fatilkahs un runnaja, tâ arri to no zitteem pagehreja, un wai tam, kas eedrihstehahs wahrdôs un darbôs Pehteram mellus preefschâ zelt!

„Tam, kas sawas wainas atsiht un isfalka, buhs peedohschana; kas tahs flehpi, tam ne kahda schelastiba naw gaidama,“ tâ Winsch daudsreis fazzija; „wisseem sînnami grehti labbaki ne kâ fleppeni.“

Winsch mihleja pateesibu arri tad, kad zitteem ta rahdijahs nepatihkama; „firsts Sehlahs Seratâ,“ Winsch Dolgoruku usrunnadams teiza, „tas taifnis wihrs un palihgs, winsch spreesch pareisi un taifnu teefu nefs, ir mannis pascha netaupa; bes kahdas jaulas aplintu wallodas, neraudstidams us zilwela ahrihu buhschanu, ar taifnibas un pateesibas wahrdeem zehrt kâ ar sohbeni.“

Pehterburgâ buhdams keisers waffarâ dshwoja sawâ pilli waffaras-dahrijâ, seemu seemas-pilli, kur taggad eremitascha stahw. Winsch gahja pulstien desmitôs gulleht un zehlahs augschâ seem' un waffar pulstien trihjôs no rihta un staigaja kahdu stundu pa kambari, ta laika Pehterburgas awises lassidams; scho awisi Winsch pats, kad sezzeris to falizzis, preefsch druffaschanas pahrlabboja, jeb preefsch tam waijadsigus rohlas-rakstus pahrluhkoja.

(Us preefschu wehl.)

„No firds pilnibas mitte runna.“

Ladeht arr es newarru kluffu zeest isteikt to firds-preeku, kahdu fajuttu pirmā Maijā Burtneezeeschu widdā buhdams, kurri schinni deenā fawa draudses fohlmeistara J. Raktina 25 gabdu ammata-swehtus swehtija.

Schi pirma Lappu-mehnescha deena bija schogad' til jauka, kahdu pat tehwu tehwi neatminnahs peedfihwojuschi. — Kad swehtku-rihta pirmee faules starri Burtneeku esara mallā pohgadamā lafjigalas sweizinaja, tad stipris wihrū bars no pehrmindereem, gruntenceem, pagasta fohlmeistareem, ammatneekem un pufsgraudneekem weegleem sohkeem draudses fohlai tuhwojahs, pirmee fawas tautas dehsu un mihlotu fohlmeistaru sweizinaht. Pehz nodseedatahm dseefmahm, kurru wahrduš diwi gruntineeki us scho deenu fastahdijuschi, turreja weens no scheem, J. Rudsicht k., apfweizinaschanas runnu Beverin beedribas*) un zittu Lotweeschu draudses lohzecku wahrda. Runnatajs ihpafchi atklahja draudses fohlmeistara swehtibas pilnu darboschanohs, draudsei par labbu, fohlā, basnizā un dseedataju-beedribā. Sirfnigi tam par neatmalfajamu publinu pateikdams, pasneedsa no Beverin-beedribas selta gredsenū par mihlestibas un weenprahstibas sihmi un fdrabotu taktis-sittamo par sihmi, ka usmannigi un flaidri gribboht dseedah. Sawu runnu beidsa ar „Augsta laime Jums!“ Schē arri tiffa dahwinahs leels lehntrehflis no kahdeem gruntineekem un faimneekem. — Apfweizinahts firdi aisgrahbts pateikdamees fazzija, ka til leelu gohdu zilweks nespehjoht pelnitees.

Til ko schē fohlmeistara mihlu laulatu arri ar runnu bija sweizinajuschi un dahwanu tai pasneegusch, tad jauna dseefma atskanneja no jauka-fohra, starp kurra dseedtajeem tiffai bijusch, uu arr kahdi taggadeji fohlneeki atraddahs. Pehz nodseedatahm dseefmahm un laimes-wehleschanas tee atwehra jauki ispuschlotu fohlās-istabu, kur starp lauka-puffehm arri daudj kohshas dahrs-puffes daitōs zekfutōs gresnās puffu-glahsēs prettim smaidija. No jauka fohra dahwanahm mar wehl fewischki japeeminn leels feenas speegelis un Ulricha musika, kurra sawu swehtku-rihta gabbalu taggad spehleja. Pulfsten 8nōs atkal zitta dseedaschana Raktina k. aizinaja. 9. fohlmeistari no Walmeeras aprinka arri bija steigusches sawu mihku ammata-beedri sweizinaht. Kad dseefmu-flanna bija apluffnsi, tad Ruhjeenes dr. fohlmeistars Schwech k., fohlās istabas gaisā ballinahts wihrs, usrunnaja sawu firmodamu draugu no ammata-beedru puffes ar ihseem, bet juschanas pilneem wahrdeem. Par mihlestibas peeminnu no beedru puffes winsch pasneedsa fdraba zulkura-dohsi, kur lai faldumu mellejoht, kad ittin ruhkti ap firdi, un grahmatu fappeeschamo, kas lai aplahjoht wiffu ne-

*) Tā sawu Burtneeku draudses wihrū-fohri pehz agrateja Burtneeku pils wahrda.

patiffchanu, un no fawas puffes wehl fdraba sehweh lohzinu-dohsi dahwinaja.

Dseedataji un sweizinataji pamasitehm nosubda us atbusseschanohs, lai gohda-walkaru jo spirgti un preezigi warretu waddiht; tiffai ammata-beedri no tahleenes buhdami palikka, kur teem deena ar daschadahm farunnaschanahm ahtri aistezeja.

Sawadi scho deenu puschoja diwi gohda-raksti; pirmāis no Walkas seminarijas direktor k., kurra beidsamohs wahrduš tiffai ihfuma deht ussihmeju: „Daschadā laifā un daschadās weetas effoht Juhš wiffur ar ustizzibu un swehtibu strahdajusch, un seminarijai preeku mantojuschi tapehz, ka Juhš pafchi weenumehr ar mihlestibu us winnu raudsijaht. Par to pateizu es Jums no firds schodeen Juhšu gohda-deenā seminarijas wahrda ka winnas wezzafais fohlmeistars un direktors. Ka Juhš 4to baufli pee fawas garrigas mahtes til ustizzigi turrejuschi, ta wehlu es, lai tas schelligais Deews un Kungs Jums leel baggati peedfihwoht fohlā, mahjā un draudse wiffu to swehtibu, kurru schis bauflis apfohla.“ — Schim rakstam lihds bija weena „Dseefmu-rohta“ fawadā driffē un gresnā wahkā.

Dhtris raksts bija no Walmeeras aprinka fohlās waldischanas, kurru Walm. apr. fohlu rewidente zeem. Mattihschu mahzitajs Mostrecht k. pats pahneffa, gribbedams schē arri ar wairaf fohlmeistareem fatiktees. Lai no schā raksta arr schē stahw kahdi teifumi: „Schinni deenā lihds ar Juhšu beedreem un draugeem pateiz Deewam tam Kungam Rihgas-Walmeeras aprink. fl. walb., kas Jums zaur 25 gabdeem palihdsejis ustizzigi un uszihtigi Juhšu fwarrigā ammatā stahweht un isluhdjahs Deewa swehtibu, kurrai wiffa eespehschana, preefsch Juhšu nahlama darba. Schinni pahreeschanas- un ruhshanas-laiā irr diwlahrt wajadfigs, ka stipra grunte muhsu jauneku firdis tohp likta un ne kahda ztita, ka ta, no kurras Deewa wahrds fakka: zittu grunti ne weens newarr likt, ka kas jau irr likta, kurra irr Jesus Kristus. Juhš pasihstat un apleezinajat scho grunti. Deews lai Jums palihds wehl ilgi us tahs: seltu, fdrabu un dahrgus akminus buhweht. Winsch lai leel Juhšu dschwibas preekam buht, fazziht un dseedah:

Ta grunts, kur dibbinajohs,

Irr Kristus affinis.

Winsch lai Jums palihds scho grunti Jums ustizzetu jauneku firdis zeeschi stiprinaht.“

Swehtku-walkarā fohlās nams pildijahs ar weeseem no Lotweeschu draudses, kurri wehl arween par mihlestibas sihmi daschu dahwanu atneffa. Dseedataji atkal bija fapulzejusches un swehtku-walkaru eesahka ar „Deews, swehti Keiseru“ un pehz tam wehl ar daudj zittahm jautahm dseefminahm weefus gahrdinaja. Sauni preezajahs ar dantscheem un spehlehm, wezzaki ar beedrigahm runnahm. Pee gohdamaltites tiffa dsirdetas daschas weenteesfigas un garrā

spehzigas un daschas ihfas, johzigas runnas un laimes-wehleschanas. — Naktis dribs aigabja un jauna deena piluā spohschumā teiza, ka fwehtku-deena pagallam.

Tā Burtneeku Latweeschu draudse fwehtija scho deenu, es falku Latweeschu draudse, jo no Wahju draudses es ne ka neredseju un nedfirdeju.

Schee fwehtki dohd katram jaunu leezibu, ka no Walkas seminarijas tal zits kas isnahf, ne ka tautas fwehchineeki un nizzinataji. — Sirsnigu pateizibu par tahdu fwehtku preeku fuhfa Zums, mihtki Burtneezeeschi, fahds weefis.

Yahr semkohpibas israhdischanu Zehsis.

(Lubl. M. w. Nr. 12. un 18.)

Scha laikraksta lassitajeem laikam gan jau buhs, sinnams ka Zehsis schogadd' us 4., 5. un 6. August semkohpibas israhdischana tiffchoht isrihtota. Tur israhdihs wiff' wiffadus semmes-auglus un maschinus ar turflahf wajjadfigeem, wiffderrigakeem rihtkeem un eerohtscheem.

Ka schi israhdischana nu ihpaschi lauzineekeem, fainneekeem un wiffeem zitteem semkohpeem par labbu nahfs un tadeht wehra leekama, to gan katris labbi noprattihfs, un tadeht mehs dohmajam, ka aplam wis nebuhs, ja mehs us nahkamas israhdischanas wehl weenu zittu gangi, kas arr jo fwarrigs, teem apmekletajeem preefscha stahdam. Prohti, fahdus gabbalus, kas ar muhsu fsholas buhschanu kohpa faeetahs:

1) Buhwesriffes, smulki un glihti istaitas ar turflahf flaidri nosazzitu malfu, preefsch muhsu pagasta- un draudses-fsholahm.

2) Fsholas mahjas eefschigas eeriftes mahzibas- un gukkamas istabās, tā: fsholas galbi, grahmatu plaukti, feenas tahpeles, ehrgelites, gukkas-weetas, masgaschanas eeriftes, peelischanas weetas u. t. pr.

3) Wiffadas grahmatas un mahzibas leetas, tā par pr., kurras tahs labbakahs fsholas grahmatas Latweeschu, Wahju- un Kreewu walloda; semmes lohdes (glohbus), feenas lantfabrtes, smulki preefsch-raksti un sibmeschanas paraugi (Zeichenvorlagen).

4) Rakstamas leetas, tā: lehtaka un labbaka tinte, papihrs, tahpeles, griffes, spalwas, bleistikki u. t. pr.

Tadeht mehs usajzinam un eeluhdsam us scho israhdischanu wiffus buhwmeisterus, dischlerus, grahmatu bohneekus un rakstamu-leetu pahrdewejus, kas ar augschā minnetahm leetahm darbojahs, scho nahkamu israhdischanu Zehsis us to labbako apgabdaht.

Israhdischanas kommitejas wahrda:

H. Guleke, Smiltenes mahzitajs.

Zuhgschana.

Kad zilwekam irr labbi un gan?!

Gresna „Dseefmu-rohta“ mums taggad rohta, un mehs winnu gan arr katru reis ar sawadu preeka juschanu zelajam; bet waktar us nahburgeem aiseedami, dsirdejahm daufs jautas dseefminas, kurras „Dseefmu-rohta ne-atroh-

dahs, un tur pat effoht fastahditas tur schi. Staudigi buhdami un kuhtri pee norakstischanas, mehs augsti gohdajamu Walkas seminarijas direktor lungu Zimsu pasem-migi luhdiam, wai ne buhtu eefpehjams arri tahs wehl atlikufschas dseefminas, kurras tal til mihtki flann, jaur drikti wiffeem pafneegt. Rahdi dseedataji.

Grahmatu sinna.

Kreewu-Latweeschu-Wahju

Wardnize (wahrdu grahmata),

isdota

no Lantus Apgajmoschanas Ministerijas.

Leela 8. 686 lap. p.

Malka 2 rub.

Dabbujama pee R. Stahlberga, brahkeem Busch Rihga, ta arri pee J. Schablowsky Selgawa.

Fsholmeistereem.

Ja schogadd' Turraide konferenzes nebuhs, tad teem fsholmeisteru atraitnu palihpibas lahdes beedreem gadda rehenu noslehgschanas beht jafapulzejahs 28. Juni sch. g. Rihga pee wezza fsholas preefschneela von Klot I. un tur sawas gadda malfaschanas janomalka. — Tapat teem „dseefmu rohtas“ pahrdewejeem tur ta eenemta nauda lihfs 1ma Suli sch. g. nomalfajama. A. Fehraud.

Leeseres un Lasdohnes dseedataji turrehs

garrigu konzerti

Lasdohnes basniza- tai 24. Juni f. g. paschai basnizai par labbu. I. plazzis malfahs 1 R. II. pl. 50 f. III. plazzis 30 f. IV. pl. 15 f. Celaischanas bifetes buhs jau eepreefsch dabbujamas pee dseedataju preefschneekeem un konzertes deena pee basnizas durwim; konzertes eefahums pulstien 12 pufdeena.

Labbibas un zittu prezzu tirgus,

Rihga, 2. Juni 1872.

M a l f a j a p a r :		
1/3	tschw. jeb 1 pudru	kweeschu 4 r. 50 f.
1/3	" " 1 "	rubju 2 " 40 "
1/3	" " 1 "	meeschu 2 " 30 "
1/3	" " 1 "	ausu 1 " 60 "
1/3	" " 1 "	rupju rubju miltu 2 " 30 "
1/3	" " 1 "	bihdeletu rubju miltu 4 " — "
1/3	" " 1 "	kweeschu miltu 5 " — "
1/3	" " 1 "	meeschu putraimu 3 " 20 "
1/3	" " 1 "	grifku putraimu — " — "
1/3	" " 1 "	ausu putraimu — " — "
1/3	" " 1 "	firmu — " — "
1/3	" " 1 "	kartuppeku 1 " 50 "
1	puddu	feena — " 50 "
1/2	jeb pohdu	dseljes 1 " — "
1/2	" " " "	appinu 5 " — "
1/2	" " " "	fweesta 5 " 50 "
1/2	" " " "	tabaka 1 " 45 "
1/2	" " " "	krohna linnu — " — "
1/2	" " " "	bralka — " — "
10	puddu jeb 1 birkaw.	krohna linnu — " — "
10	" " 1	bralka — " — "
1	muzzu linnu fehllu	— " — "
1	" " fiku lasdu muzza	11 " 50 "
1	" " egku muzza	10 " — "
10	puddu (1 muzzu)	farlanahs fahls 6 " 25 "
10	" " "	rupja baltahs fahls 6 " — "
10	" " "	smalkas baltas fahls 6 " — "

Naudas-tirgus. Walfis banka bifetes 90 1/2 rubl., Wif. us-falkamas fihlu-grahmatas 100 rub., neusfalkamas 95 rub., 5 procentu usdewu billetes no pirmas leeneschanas 155 rub., no ohtras leeneschanas 154 rub., Rihgas-Dinaburgas dselju-zella alzijas 147 rub., Rihgas-Selgawas dselju-zella alzijas 117—116 rub. un Dinaburgas-Witebelsas dselju-zella alzijas 142—141 rub.

Lihfs 2. Juni pee Rihgas atnahlfuchi 764 fuggi un aigahjusch! 644 fuggi.

Atbildedams redaktehrs: A. Leitau.

Sluddinafchanas.

Dauds firs-nigas pateizibas appalschraffitee dohd Jonatana beedribas preefschneeem par to tai 28ta Mai labbu iswaddischanu us sakumeem, la arri par tahm pagabjuscham seemas ballem. Wifs-wairat pateizibu pelnizis beedribas presidente Straube lungs, jo wiasch naw faurus joblus tauptizis, wiffu glihti un labrigi iswaddiht. Sirs-nigas pateizibas arri beedribas bseebataju lohrim un winna waddonam Schneider lungam un las wehl pee wissa labba palibdsjesuschi. — „Augsta laime teem un wiffcem Jonatana beedreem!“ Wehlamees wehl us preefschu dauds tabous pree-lus baudiht.

Heinrich Berg,
 Aus Birger,
 Anna Elisabeth Berg,
 Charlotte Zul. Birger.

Kad tee schahs walfs fainneeki, Leel-Bendin Jahn Uppit un Nebjas Anz Tiltin nomirruschi, tad teel jaur scho wiffi, lam lahda prassifchana no winnu pallat palillufscham mantahm buhtu, jeb las arri teem fo parrada buhtu palillufschu, ar fa-wahm prassifchanahm un usschofschanahm lihds 26. Oktober 1872 g. pee schahs walfsteteesas usdohtees; wehlali wairs neweens neilis lausfihis, bet ar tahm mantahm pehz likumeem isdarrihts.

Paltsemal walfsteteesa, 26. April 1872.

Gohdiqs walfneeks warr deenestu atrasti azzu-slimneeku nammä pee

daktera Waldhaner.

Mahju pahrdohschana.

Jaun-Laienes muischa, Oppelna draudsje, Wallas kreise, pahrdohd semneelu mahjas no 12 lihds 25 dahdr. wehritbas, bes kredites-banfas palibdsibas, tabda wijos:

- 1) Birzejam irr janomalka pee pirkfchanas-kontrahta slehschonas tillai tee grafchi, las irr pahrat par wefleleem dahldereem, lairs graf-fis ar 1 1/2 rubla.
- 2) Birzejam irr jamalka par illatru nenomalk-fatu dahlder 80 gaddus, laira gadda 8 1/2 rublus intress un kapitala masinaschanas nauas.
- 3) Birzejam brihw, kad patihf, weenu wai wairat dahlderus ar 120 rubleem par dahlderu nomalfast, pee la tam to eemalfatu masina-schanas-naudu aprehinahs un par teem no-malfateem dahldereem us preefschu ta appalsch-punkta 2 minneta gadschahriga malfaschana no 8 1/2 rubl. us dahlderu wairs nebus jamalka.
- 4) Birzejs dabbuhs par brihwu no muischas me-scha, waijadfigus buhwabalkus un malku lihds 1878. gadda beigumam.

Birzejus usaizina peeteiktes lihds 25. Jult f. g. pee Jaun-Laienes muischas-waldischanas. Iur tee dabbuhs fkladrasas finnas par scho mahju pirkfchonu un pahrdohschanu.

Weens 4 neddelas wezs tefsas, no ittin labbas stollas, irr lehti pahrdohdams Saffalaula, Palisadu-eela N 27.

Bezz-Salazzes muischas tihrumi irr ar inventaru, sehklam

un zittu peederrumu no 1ma April 1873 isrentejami un renteschanas norunnos warr sinnast dab-tubt turpat Bezz-Salazzes muischa pee inspektor f. Martens un pee P. Baldus f. Rihga, us 1ma Weischu-dambja N 3. Rentneeki teel luggti lihds 15. Jult f. g. peeteiktes.

Saweem draugeem un passihstameem te sinnamu darru, la arri schinnu gadda esmu dabbujis tahs **ihstenahs Chstrefu Steiermarkas patent-iskaptes** no kaufeta tehrauda, ar selta raksteem, kas par tahm ihsti derrigahm irr atrastas un no dauds fainneekem, rentineekem un ammatneekem par tahdahm apleezinatās. Tadeht schahs ussteizu wiffcem, las wehl schah-das iskaptes naw pirkufchi, lai arri prohwe un tee paschi tad atraddihs, la pahre schahm naw zittas labbatas un lehtatas iskaptes.

Johannes Mitschke, Rihga,
 tehrauda-prezzu un schaujamu-rihtu bohde,
 Kungu-eela, ta ohtra bohde no Sinder-eelas stuhra.

Weena gohdiga un ustizzama meitene no 14 lihds 17 gaddeem wezza, warr wecgtu deenestu dabbuht pee lahds masas fainneezibas. Klattatas finnas isdohs Ernst Plates lunga driktu-nammä.

Lats falps warr weetu dabbuht. Klattatas finnas pee

Ernst Plates.

Teriku-muischa, netabl no Behsim, labds kallejs tuhliit warr ruhmi dabbuht.

Ar scho teel sinnamu darrihts, la Bihrimuischa, Rihgas kreise, Kreinmudas draudsje, irr weena uhdens-un weena wehja-darnawa no 23scha April 1873 us feschu ween pallat obru nahldameem gaddeem us renti isdobbamas. Arridsan teel pee tahm uhdens bsrnawahm tahs peberrigas schlus-schahs, la arri tee waijadfigi dambi preefsch buhweschanas isdohiti. Wiffi tee, las to schluschu dambi gribbetu buhwest, lai lihds 25. Juni f. g. pee Bih-rim-muischas waldischanas peeteizahs.

A. Th. Thies
 wezzaka

Englischu magasihna, Rihga,

peedahwa Englischu gultas, tehrauda preefsch wahgu feddereem, kalleju lates, wihles un tahs jau passihstamas laufehta tehrauda iskaptes no wiffada garruma.

Wezz-Dubbultös.

Mehs, kuru wabrbi te appalscha rakstini, essam tai general-fapulje 3scha Mai f. g. no zitteem scha Hadelwerka Wezz-Dubbultu lihdschpafschneeleem eewehleit par scha grunts-gabbala pahrwaldita-jeem; tadeht te darram sinnamu, la no scha laila mums peekriht wiffas Wezz-Dubbultu darrischa-nas buht par aisstahwetajeem un isdarritajeem un la pahre scho grunts-gabbalu no zitteem zil-weleem ne las newarr tilt notaisihts, neds arri lahds malfaschanas tabdas darrischanas penem-mami warr notikt pee zitteem, la ween pee mums.

Schi pahrwaldischanu atrohdahs Wezz-Dubbul-tös, Büschke mahja.

H. Block. J. Simon. C. Büschke.

Teriku-muischa pee Behsim no 1ma Juni sch. gad. atlal warr dabbuht laikus pirt.

Jaun-Kempu- un Ramimas muischas pee pa-fschas schoffejas, 7 werstes no Ramozkas paste, teel behrfu-balki preefsch dehleem, la arri derrigi leetas-lohki leelakas un mafalas partejas pahrdohiti. Birzejem japeeteizahs pee scho muischu waldischanahm.

Weenas ittin labbas flawerees (Flügel) teel pahrdohdas par 130 rubleem Masf. Ehr-Rihga, Jaun-eela N 331, 1 treppi augschä.

Weenas flawerees (Flügel), labbi uslohpas, tohp knappas ruhmes deht lehti pahrdohdas Rihga, Zuhlu-eela N 24, pee fedleneelmeistera P. A. Grünfeldt.

Sehwel-kohzini (spitschi).

Kad us reis 10 lastes nemm, malka 5 rub. 75 kap. par lasti un weena laste ween 6 rubl. Safferberga bshju-bohde, Kungu-eela, Rihga.

A. Drexler & Co. Ed. Grünberg.

Reelakais krahjums schuhjamu maschinu

preefsch skrohdereem un t. pr. no 65—100 rubl. f. un mafatas ar rohku greechamas par 35 rubl., la arri preefsch fainneezehm no 16 rubl. fudr. fahloht. — Preefsch wiffahm maschinehm mehs wairak gaddus pilniigi galwojam un peesuhnam bes mafas us pagehreschenu jenna-rahditajus ar bildehm.

Lühr un Zimmerthal,
 Rihga, leela Smiltschu-eela Nr. 7.

Saudehts gohds.

(Statt. No 16.)

Pehz kahda brihtina melder mahjas pahrnahjis fahka ar fkarbu balfi faulacht.

Bet melderam waijadseja ilgi gaidiht, kamehr Behrtuls atwillahs; fchi bij ta pirma reise, fur melder pehz kahdam neddekahm kaut ko no kalpa praffija. Winsch arri Behrtuli par flinko maifu un deenas sagli islammoja, tad gabja istaba un peeri wehl wairat farahwis, sweeda pahtagu un zepuri us galda.

Dahrtei eenahloht wihrs palikka stahwoht un to usluhkodams affaras us waigeem eeraudsija, un ta deht wehl wairat peeri farahwa.

„Mahte jau nomirra, Pehter,“ fchi teiza, gribbedama to affaru deht aishildinatees, „nu pat tai azzis aisspeedu.“

„Labbi preefsch wiinas un preefsch mums,“ melder atteiza, „kas man ar wezzo par dalku, wiina preefsch mannis ne mas us pasaules naw bijuse, mannis pehz wiina jau fenn warreja nomirt!“

„Klausees, Pehter, nelaike bij manna mahte, ko no firds mihleju, luhdsjohs, nerunna til zeetfirdigi!“

„Warru runnaht ka patihk!“ Dhgu Pehters eefleedsahs. „Un ja Tew tahdi wahrdi nepatihk, tad neklausees!“

Dahrte nofehдахs us frehsla un waigu ar roh-fahm aplahja, jo mahtes deht ween wiina Dhgu Pehteri prezzeja un schis par wiinu ne ko nebehdaja.

Nu fahka abbi diwi par dasch daschadahm leetahm runnaht, no kam Dahrte nomannija, ka wihram sawas darrifchanas pa wiffam flikti eet.

„To jau no Taweem wahrdeem noprohtu, ka gribbeji ahtri-baggats palikt, un nu wiffu pasaudej!“

„Un kad arri ta buhtu, ko tad?“ Dhgu Pehters luhredams praffija.

„Tad atstahsim sudmallas un dsihwosim manna mah-tes mahjina, ar rohfu darbeem gohdigi maifi pelnidami.“

„Ha, ha, ha!“ melder aissmazzis smejhahs, „strahdaht? Tas wehl truhkst! Tad wiffi fainneeti manni par nerru turretu! Bit dasch labs jau wiffu paspehlejis un tomehr pehz par baggatu wihru palizzis. Es Tew falku, faskahbuscha waiga negribbu wairs redseht, Tew ne ka netruhkt; kad es behdigs, tad Tew wehl preezigalai waijaga buht, lai sawas raifes aismirstu. To gribbu, Dohre, un ja ta nebuhs, tad jelsees nelaike!“

„Dohmaju, muhsu mahja jau nelaimes bes tam deefgan: nemeers ta leelaka nelaike.“

„Kur mihlestibas naw, tur arri meera truhkst!“ Dhgu Pehters eeruhzahs. „Tu mannis ne mas nemihle, til prezzeji manni, lai baggatu wihru dabbutu!“

„Tas par dauds kauna!“ fchi fadusmojusees eefauzahs. „Es Lewis negribbeju, bet Tu manni ar warru peespeedi, ka pirmajam atfazziju!“

„Un us ta pirma Tu wairat dohma, nekà us mannis!“ Pehters sohbus greevdams fleepsa.

„Ja, dohmaju gan, daudsfahrt ar firdsfahpehm,“ Dahrte atbildeja, „ko warru darriht, kad arri us ta zilwela jadohma, kas Kasparu til nelaimigu padarrija?“

„Seewa, turr mutti!“ Dhgu Pehters no dufmahm trihzedams eefauzahs. „Sargees, ka man to wairs nepahrmett!“

To fazzidams winsch pahtagu fagrahba un graf-fjahs fist.

„To til ween ne!“ Dahrte winnam zeefchi azzis flattidamees teiza. „Ja rohfu pee mannis likfi, tad pirmas fitteens muhs abbus us muhschigeem laikeem ischfirr!“

Schinni azzumirkli Behrtuls pa durwim eenahja.

„Ne kahda nelaike arri nebuhs!“ melder sawa kalpa neredsedams eefauzahs. „Schirti jau effam fcha wai ta, tadeht labbat, ka pa wiffam weens ohtru atstahjam; warru bes Lewis gluschi labbi istikt!“

„Ne-aisteezeet wiinas!“ kalps starp scheem nostahjees usfauza. „To darridami fewi paschu nelaimè gruhdiseet!“

Dhgu Pehters palikka melns ka semme no dufmahm; winsch gan rohfu us semmi nolaida, bet Dahrtei, kas fcho brihd no istabas isgahja, ar deggofchahm azzim paktat noslattijahs.

„Darretees paschi ar sawahm waijadsibahm!“ Pehters fkarbi atteiza. „Ko ar fainneezi runnaju, par to Sums ne kas nekaisch. Sudmallas Sums darba deefgan, bet Suh arri effeet no tahs sortes, kas mihkam Deewam deenas sohg un deggunu wiffur bahsch.“

„Jau kahsu-deena apnehmohs, Suhfu fainneezi fargahk, labbi-sinnadams, kahdas fubras deenas tai gaidamas. Ne-aismirsteet, ka warru Suh isputti-naht, ta ka pelnus wehja.“

„Effeet tihrais nerris,“ melder isfmeedams plez-zus raustija, bet ais sohboschanas flehpahs besgalligas dufmas. „Par Suh draudeem smejojhs ween, jo mans wahrds wairat geld! Dohmajetees daudf ko sinnoht, un tomehr ne ka nesinneet. Ja wehl kahdu reis mannas darrifchanas maiffetees, tad ahra isfweedischu. Bes tam Suhfu flinkums man fenn jau aisreebis!“

„Kadeht tad ne-effeet jau fenn mannis atlaidufchi?“ kalps sohobodams praffija. „Sinnu labbi, ka Sums ta rohka sweeschahs! Nebuhs wairs ilgi jagaida, fur Schiydi nahs un Suh no dsirna-wahm isdfts.“

„Sahntan!“ melder dufmigi uskleedsa. „No kam to finni? Effi gan pulka ohfchnajis un ohfchkerejis; bet tas wifs melli ween, wehl man naudas deefgan ko parradu aismalkahk.“

„Ur tahdu wallodu til paschi few peefrahpeet,“ kalps teiza; „Sums it ne ka wairs naw, arri tee fwahrki, kas taggad muggura, naw Suhfu. Wehl weena leeta irr, zaur ko pee naudas warreet tikt, bet us tahdu wihst negribbeseet wairs palihga mel-leht. Ne, dsirnawas ohtrureif wairs nenodegs.“

Dhgu Pehters eebtaudamees gribbeja pehz pah-tagas fert, bet kalps scho cerohzi pa preefschu fagrahbis, eesweeda faktâ.

„Labbat buhs, ka meerigâ prahâ scho lectu apdohmajam,“ Behrtuls teiza, „kas no teem zaurumeem isnahs, to weens ohtram galwâ fittisim? No fazziju, tas pateesiba, effeet pehdigâ pohstâ; Zums zits ne kas ne-atlits, fâ speekis un torba to ubbagôs eet. Zuhfu faimneeze tifs zauri: proht strahdaht, winna Deewu slahwehs, ka no Zums walkâ. Kur Zuhf fawu gallu nemmeet, weena alga; Zums firds til tohti apgruhtinata un mehrs pahr pahrin pilns, ka labbi wairs newarr eet. Nu klausetees: sudmallas peederr Schihdeem, no kam to naudu leenejacht. Bet winnas scheem parradu dsinnejeem wehl naw rohkâ; tapehz noraksteet scho grunts-gabbalu ar wiffu, kas tē wirfû, par wezzu parradu preefsch mannis par kihlu, gan tad ar Schihdeem gallâ tiffchu. Ne-apdohmajetees ilgi, jau riht pat schis darbs ja-isdarra, zittad eeschu pilsehtâ un leefahm faut to pastahstischi.“

Dhgu Pehters fawu appatsch luhpu til ditti fakohda, ka affins sahka tezzeht.

„To effeet nobohmajuschy?“ Dhgu Pehters ar aisfmafkuschy balfi teiza. „Dohmajetees brihnum leels gudrenees buht, bet —“

„Gribbetu labprahâ pats par melderi un faimneeku palikt,“ Behrtuls teiza. „Par faunu to ne weens newarr nemt, kad isdewigu laiku preefsch tam wehrâ leeku.“

„Wai traffi?“ Dhgu Pehters eesauzahs. „Pazehreet, lai Zums grunts-gabbalu un sudmallas norakstu? Zums? Par to tad?“

„To paschi til pat labbi sinneet, fâ es. Ar warru Zuhf pee tam nespeedischi; ja negribbeet, tad gan sinnaseet, fâ ar leefahm gallâ tift. Riht agri us atbildes gaidischi.“

Behrtuls pamafam no istabas gabja un pallat few durwis aisfitta, ka wiffas mahjas norihbejahs.

Dahrte wihra dusmu bihdamees behga tai majâ ebrbergite, fur mahtes lihkis wehl gulleja.

Ba preefschu dohmaja tepat par nakti pahrgulleht, bet walkaram mettotees usnahza bailes, kas wiffu drohshakam zilwekam lihka tuwumâ warr notift. Tapehz steidsahs us fawu gukkamo istabu, kas leelajâ mahjâ ne tabl no sudmallahm bij.

Pehtera wehl tē nebij, un jauna meldereene ahtri nogehbrusees liffahs gulleht.

Klau — kas tas? Sabihjusees stahwu no gutas islechza, liffahs, ka kahds mirrejs lungstetu un stennetu; tad wehl isdsirda tohs wahrdu: „Wai, wai, wai!“

Nu winna sahka klausitees, bet ilgu laiku ne ka wairs nedfirdeja — wiff bij un palikka kluffu, bij gan aufis mellojuschahs.

Gahja atfal gulleht, un ne ilgi pehz tam arri Pehters eenahza, prassidams, wai Dahrte jau gulleht. Schi ne-atbildeja ne ka, jo no wihra aisfmafkuschas un dohbji flannedamas bals nomannija, ka tas wehl meerigs naw; winna baidijahs, ka zaur kahdu wahrdu Pehtera wehl wairat ne-eekaitina.

Melders wehl leelu brihdi pa gukkamu kambari staigaja, tad ar wiffahm drehbehm mettahs sawâ gultâ.

Dhtrâ rihtâ melders sawai seewai teiza, ka Behrtuls effoht aisgahjis, zitias weetas melleht; tas winnam — melderam — effoht gluschi pa prah-tam, jo kalps effoht pa wiffam flinks palizzis.

Til par to ween Dahrte brihnejahs, ka wihrs schohs wahrdu tohti laipnigi fazzija, winna dohmaja, ka buhschoht Behrtuka deht bahreenu dabbuht, jo schis Dahrte aisstahweja.

Melders palikka zauru deenu meerigs un laipnigs, wiffu us mahtes behrehm fataisidams.

Tahs diwas deenas preefsch behrehm Pehters bij gluschi par zittu zilweku palizzis; gabja pa sudmallahm wiff zauri, apstattidamees, fur wehl kas jataisa, runnaja no leelas gubbas kweeschu, kas us behnina effoht, tohs buhschoht malt un miltus pahrdoh — rahdijahs, ka Dhgu Pehters no saweem lepneem zetteem atgreesees. Dahrte gan ar to bij meerâ, bet winnai nepatikka, ka wihrs wiffu darbu tahdâ nemeerigâ ahtrumâ isdarrija.

Treschâ deenâ lihki paglabbaja. Dhgu Pehters bij tas weenigais, kas sahrku pawaddija; winsch netahwa, Dahrte lihdsi nahst, jo weenam waijagoht palikt mahjâs.

Wehl melders nebij mahjâs, kad diwi fungi sudmallâs eebrauza. Dahrte winnus zaur lohgu eerandisjuse nobihjahs, noprasdama, kadeht tee nahkuschy.

Abbi eenahza istabâ.

„Nenemet par laune, madam,“ tas wezzakais funks ar firmu galwu teiza, „nesinnejem, ka nafsem behrenammê.“

„Manna wihra naw mahjâs.“

„Es sinne gan,“ wezzais ar galwu metta, „winnes irr aisgahjes Zuhf milei mahte to beidsame gohde parahdet. Mes buhfem gaidet. Es esme tas bankeres Ahrenes no pilsehtes, un tas ohtres irr mannes dehles Shakes. Mas effem furpe nahkufes un gribbem andeles septes (darbus) ar Zuhsem faimnekem isdarrit.“

Dahrte pazehla scheem fungeem krehsflus, bet winni labbat pee lohga nostahjuschees wiffu smalki apluhloja.

„Wiffes letes jaunes, dehles Shakes,“ Dahrte bankeeri runnajoht dsirdeja un redseja, ka winsch selta brilles us deggona liffa, „wiffes isgahjuse seemê us buhwetes.“

„Aber augles es tem fluhnem nebuhs!“ Szaaks teiza.

„Nu, winnem effet astune tufstose pure kweese es to sudmallê,“ wezzais ar kluffu balfi fazzija, „un wene

pure wete semes werte trihse fimte ruble. Wai Jums të labbes semes, madame?"

"La labbaka par wiffu apgabbali."

"Ah — ta labbake," bankeers gauschi meerigs ar galwu metta. "Bil tad pure weete bus?"

(Us preekschu wehl.)

Wehl kahds stahjts no Napoleona I. laiskeem.

(Stat. Nr. 21. Beigums.)

"Tà gan irr, schi mahja man irr no keisera", at-teiza tas winnu pilli eewesdams. Tee kahpa pa plattahm treppehm augschà un nonahze leelà flaisstà sähle, fur Almansoram tikfa pawehlehts fawu kur-witi nolift. Pehz tam tee eegahje weenà dikti gresnà istabà; të sehdeja gaspascha us dahrga sohfa. Winni farunmajahs abbi sweschà wallodà, no kurras Almansors ne wahrdu nepratte; pehz tam abbi dikti smehjahs un gaspascha Almansoram scho un to paher Egipti waizaja. Pehdigi Petit-Kapralis us jaunekla sazzija: "Woi tu sinni, kas irr tas labbakais? es tewi paschu tublin pee keisera weddischu un palihdseschu tew luhgt."

Almansors dikti istrublahs; tomehr fawu grub-tumu un tehwa semmi eedohmadams, isfauza: "Tam nelaimigam suhta Allah, tas irr Deems, fawu palihgu paschà wiss leelakà behdu stundà; winsch arr mannis nabbaga sweschumà nepamettih. Es to darrischu, es eeschu pee winna. Bet falki, Kapral, ko man buhs preeksch wianna darriht un kà semmo-tees? Woi us zetteem frist, jeb peeri pee grihdas frist?"

Atkal tee abbi no jauna smehjahs un teiza, tas ne-effoht wajadfigs.

"Kahds winsch isflattahs, woi breezmigs un bijajams? Woi tam garra bahrda irr? Woi winsch neluhlojahs ar uggunigahm azzim? falki taf, kahds winsch isflattahs?"

Kapralis smehjahs no jauna un sazzija: "Labbak buhs, kad es tew, Almansor, pawiffam neteizu kahds winsch isflattahs; tew pascham wajag usflattih, kursch winsch buhs." Tilkai to sibmi tew teilschu: "Kad keisers sähle eenahs, tad wiffi zitti gohdbijigi zeppures nonems, un tas, kam zeppure wehl galwà paliks, buhs keisers." Schohs wahrdu issteizis tas panehme winnam pee rohkas un aisgahja us keisera sähli. So tuwaku winsch gahja, jo stipraki tam firds puksteja, un durwim pee-eijoht winnam gurni drebbeja. Sullainis teem sähles durwis atwehra, un tur stahweja pehz kahrtas us rinka wairak kà trihdsdesmit lungi, kas wiffi dahrgi isrohtatàs, gresnàs drehbès gehrbuschees ar dauds swaigsnehm un dahргеem almineem isrohtati tur bij redsami. Almansors pats pee few dohmaja: Petit-Kapralis gan tas wiss semmakais schai pullà effoht; jo tam tahdas prastas drehbès. Wiffi tee lungi bij bes zeppurehm un Almansors nu eesahka pehz ta flattih,

kam zeppure galwà; bet par wetti wiffa mekleschana, ne weenam nebij zeppures galwà wiffi gohdbijigi rohka turreja; — nu winsch dohmaja, keisers wehl sähle ne-effoht. Tè usreis peepefschi tas azzis us fawa lihdsas stahwedama beedra usmetta un — schim bij zeppure galwà.

Sauneklis gauscham istrublahs un sabijahs; us-flattija fawu beedri labbu brihbi un sazzija tad fawu zeppuri nonemdams; "Es semmojahs, Petit-Kapral: To es taf flaidri sinnu, es ne-esmu Spranzuschu keisers, tapehz arr man ne peecklahjahs ar zeppuri stahweht; bet tu effi tas, kam zeppure galwà, — Petit-Kapral, woi tad tu effi keisers?"

"Tu usminneji, un bes tam es wehl taws draugs esmu. Nedohma, ka es pee tawas nelaimes wainigs; ne, tas irr fawadi isdeweess, bet nu es tew apsohlu, kà tu ar pirmo fuggi us tawu tehwa semmi atpaf-kaf braukfi. Taggad eij atkal eekschà pee mannas gaspaschas; stahsti winnai no Araberu professora un zitta, ko tu sinni. Sittes un fallatus es dakteram aisstelleschu, bet tu paleez, kamehr prohjam braukfi, manna palastà (pilli.)"

Tik ko keisers schohs wahrdu bij beidsis, fritta Almansors tam pee kahjahm, fluhpstija wianna kurpes un luhdsahs ar affarahm, lai peedohd, ka winsch keiseru naw pasinnis un peenahkam gohdu dewis.

"Tawa taisniba," atteiza keisers smaididams, "kad es tilkai wehl ihu laiku par keiseru esmu, newarr katris mannis pasiht." Nu winsch dewa sibmi, lai Almansors is-eet.

No schih's deenas dsihwoja muhsu Egipteru jauneklis laimigs un eeksch preekeem. Araberu professori gan wehl tas drihststeja kahdas reises apmekleht, bet dakteri winsch wairs nedabbuja redseht. Pehz kahdahm neddetahm likka keisers to pee fewis saukt un tam to preeka wehsti teiza, fuggis effoht gattaws, ar kurru winsch us Egipti brauks. Almansors bij tibri aisgrahbts no preeka. Pehz pahri deenahm tas schkih-rah no keisera un ar pateizibas pilnu firdi un dauds schkinibahm apdahwinahs, winsch dewahs us fugga. Bet Deems gribbeja to wehl jo wairak pahrbauhdih, lai winna prahs nelaimè tiftu stiprinahts, tapehz winsch wehl nedabbuja meerigi fawu tehwa semmi redseht. Englenderi tolak' karru wedda us juhraz ar Sprantschu keiseru. Winni atnehma Spranzuscheem wiffus fuggus, ko tee uswarreja; kà arr notikka ar to fuggi, us kurra Almansors bija. Sestà deenà tikfa winsch no Englendereem tik tabl fahschauts, kà wajadseja padohtees. Almansors lihds ar zitteem fugga kaubim tappa us kahda masaka fugga flappehts, kas tapat kà zitti, tablak sehgeleja. Bet us juhraz irr tik pat nedrohfschi, kà tukfnesi, fur laupitaji karawanehm uskriht tahs kaubami un laupidami. Gluschi tapat schim masajam fuggam notikka, kurru wehtra no zitteem bij atschibruse. Suhraz laupitaji tam uskrihta, islaupija wiffu mantu un fugga kaubis aiswedda us Alschibri pahrdoh.

Almansors nu gan gluschi tif gruchtâ wehrgu kalposchanâ nenahza, fâ kristigi laudis, jo winsch bij Turku tizzigs jeb Muamedaners. Tomehr wiffa preeka zerriba, sawus wezzafus redseht, tam fâ duhmi isnihla. Tur winsch pee kahda kaufmannâ peejus gaddus par dahrsneeku fadsihwoja, tahs pufkes leedams un dahrsu kohpdams. Peepefchi baggatais kaufmannis mirra; wiinna grunts-gabbali nahza sweschâs rohkâs un wehrgi tifka isdalliti. Almansors kluwa weenam wehrgu andelmannam pahrdohs un schis to fugga lahina pee zitteem wehrgeem nowedda, fâ tohs par dahrgaku zennu zittâ weetâ warretu isandeleht. Arr es nedohmatâ wihsê us ta pascha fugga par wehrgu tifku nodohs. Scheit eepasinnohs ar Almansoru un winsch man, fâ draugam, wiffus sawus liktenus un gaddijumus isteiza. Tal man bij Deewa brihnischligai waddischanai par leezineeku buht; jo kad mehs pee mallas nahzahm, eeraudsijahm fâ bijahm pee Egiptes, wiinna tehwa semmes rohbeschahm. Wiffi wehrgi tifka us wiinna tehwa pilsehtas tirgu aisdihiti un pahrdohiti. Un, af kungs! kad es ihfi un pateesi falku, Almansoru nopirka wiinna pascha dahrgais, mihtais tehws. Pr—s.

Sinnas grahmata kahda Latwihtera par sawehm draugehm Latwihtereem ehelsch tahs semmes tahs Ahprikas.

Tâ kâh es wehl dauds noh juhms tauteesechem ahtminnohs un wehl ne zif ilgi nahw, kahmeh es juhs ahtstahjis, tadeht kad juhs tas wehlns warreni — warreni mohzija. Dsirdeju, kad ehelsch tahs semmes tahs Giropas wehlni ehsoht aisdihiti, tuhda steidsohs es pahr lehlu plattu falku mellu uhdeni is tahs semmes tahs Ahprikas ehelsch tas semmes tahs Giropas. Tê nohnahjis wiffi manni sauza par pagahnu; bet es nesinnahjuh, kas tas tahds irr. Wihni man prassija „toh tu tizzi?“ — Es ahteizu: es tizz un wairaf ne kâh. Tad teh manni weddeh peh lehlas uppes un tad manni rahadija — pilsehtu un teheiza, toh sauzoht Mijiju, is kurras wehlni fehenn, ehsoht isdihiti bet angeki wehn tur ehelschâ mahojoh, bet wihni arri tif prahatigi bihjuschi par pehminnu un preekschihmi uhsturreht un pahsturreht kahdu rihju, fur wehl — bet tifkai pah nahktim — pahtehti wehlni mahojoh. Tad teh atkal manni weddah peh lehlas lehpnas pihles un teheiza: schihs irr tahs zehturns, is kurras brihwihba ispluhst; scheh us trohni fehda tahs jauns dehweklis, koh dehwehjam pahr bachu un kâhs gahahda pah sawehm zehnitahjem un aplehzinahjahjem un pehluhdsehjem, is kurras puhlla zihiti fehew pahschi nohsauzahs pahr wihnehnehm, brandwihnehnehm, alluhnehnehm, schnahpsehnehm un wehl dahschahdehm zittehm sehnehm; teh nepeluhst gahadaht pahr brihwihbu un pahr kahadu gahaismu, kâhs is ahzihm un wiffu pah

dehguna un gihmja spihguto pah toh lahauku, kuhrtuhmsiba wahlda un fahaules dehwham naw wahkas gabaismas stahrus ehelsch zihlweku sibrdihm ehlaist. Un kahd teh abgaismohiti no fahwas fahaules stahreem un ehkahrufuschi no fahwa bachus dehwa garra, tahd teh almehni un kohli neh wihs kah wezzohs laikohs stahw klufsu un flahausahs, bet fahak deht, dahanzohht un smeht un kahd kahahds neh-ehswehtihits tuhwojahs wihnu tempta durwihm jeb lohgeh, tahd laid wihnsch neh weherâ, kah wihnu ahzis nehpalch redsohschas un wihnu ahauhs nepahleht dsihrdohschas un wihnu mehele runnahjofcha, zittahadi wihna mehfa wihspahr tifks pehmekleta ar fahrkanehm augohnehm un wahatehm un wihnsch bubus frohoplis lihids tah azzumihrkta tahas pehdigahs dwahschu wihlkschahahs. Un wehl teh manni wedah us toh mehshu toh Kautschu un teh kalnehm to Kanganu un isflahaidrohja teifdami: teju irr tah wehta, fur muhsu fehntehwi kahalpohta daschadem dehweh, taggad scheju atnahat tifkai teh garra pliffi un teh nahaudu nabbagi un kahd fehch ahtrohd teju kahadu drehebju apgehrbushu un affins bahggatu, tahd teh uppure sawahm dehweklim un nohmasga sawas rolas ehelsch nedesinatu uhdeni un sawu absinnaschanu ehelsch dedsinatu uhdehni. Tad es grehschs atpahat un eeraudsiju toh kalnu to Katlu un dohmaju, kaut jelle teh dehli tahs tautas un teh draugi tahs tizibas un teh brahti tahs zehribas ehelsch tahs semmes tahs Giropas grehstohs us tahs semmes tahs Ahprikas, is kuhras teh drihs nohtiftu us tahs semmes tahs Ahprijas, fur teh atrastu toh schuhpuli fahwu wehztewu, tohs autinus fahwas behrnibas, tohs mahzitajus tahs gabaismas, tohs stohlmeisterus tahs brihwibas, tohs kalnus sawu dehwi un tohs kahpus toh netihzigu. Es nopuhtohs un luhdschs par wihnem, fâ teh dehsgan lihnu lehtus un fâ teh puhwi neh-ischuhthu, lai teh bruhuschi un brahnfuschi nehapstahtohs zaur toh truhkubnu toh uhdeni un teh allasch fahwas flahpes wahretu rehmdch un fahwas sohstites un pihlites pehldinacht. Lai Dehws teh wehnumehr lihntu augt aitiannah ar kahggahthu wihlninu, fâ teh nehtruhktu fultu kahpselku un gahdahtu wehrschus ar behju ahdu, lai teh nehtruhktu fahbahku, — un dselji, ar koh ahpsettes abkahl un pehschus nokahl, — un zebtus ballohdichus un schahwehtas rehngites, ar koh flahpeht fahwu isfahllumu.

Schahadas sinnas un luhugschanas nohlaisch par sawehm draugehm Latwihtereem ehelsch tahs semmes tahs Ahprikas

kahds Latwihters.

Atbildedams redaktehrs A. Leitan.

No Bensus atwehlehts.

Ribgâ, 1. Juni 1872.

Driffchts un dabbujams pee bilschu un grahmata-driffchetaja Ernst Plates, Ribgâ, pee Pehtera-basnias.